

Richtlijnen voor een aanpak van 20 weken

Taalkit Dutch

'Iemand je taal
leren is iemand
geruststellen'

Inhoudsopgave

Inleiding	3	
1	Algemene richtlijnen	4
1.1	In de les	4
1.2	Buiten de les	5
1.3	Materiaal	7
2	Richtlijnen aanpak groep A – Alfabetisering	8
2.1	Alfabetisering	8
2.2	Computervaardigheid	8
2.3	Lezen	9
2.4	Schrijven	9
2.5	Spoken en luisteren	10
2.6	Woordenschat	10
2.7	Empowerment	11
3	Richtlijnen aanpak groep B – Laag- en middenopgeleiden	13
4	Richtlijnen aanpak groep C – Hoogopgeleiden	25

Inleiding

Voor de drie niveaugroepen zijn richtlijnen uitgewerkt voor een periode van twintig weken. Deze richtlijnen zijn bedoeld als ondersteuning en inspiratie: je traject zou er ongeveer zo uit kunnen zien. Uiteindelijk kies je natuurlijk zelf de aanpak die het beste bij jou en bij je doelgroep past.

Voor groep A (alfabetisering) is een overzicht gemaakt van alfabetiseringsmaterialen en van materialen om vaardigheden te oefenen die geschikt zijn voor dit niveau (zie hoofdstuk 3).

Voor groepen B (laag- en middenopgeleiden) en C (hoogopgeleiden) is een plan uitgewerkt in blokken van ongeveer twee weken, afhankelijk van het aantal lessen en het tempo (zie hoofdstukken 4 en 5). Per blok is hierin beschreven wat je in de les zou kunnen doen, wat de deelnemers buiten de les kunnen doen en welke materialen relevant zijn voor dit onderdeel. De richtlijnen zijn bedoeld om je te helpen je aanpak te structureren. Er is een ruime hoeveelheid materiaal beschreven: maak je eigen selectie. Wat je kiest, hangt af van hoe vaak je les geeft en hoe vaak de deelnemers met taal bezig zijn, zowel in het centrum als in de bibliotheek. En van jouw persoonlijke voorkeur en die van de deelnemers.

1 Algemene richtlijnen

1.1 In de les

Een aantal methodes en taakbenaderingen zijn misschien nieuw voor je. Daarom tref je hier een korte uitleg aan.

Taalriedels

Taalriedels zijn standaardzinnen die via horen en nazeggen geautomatiseerd raken. Ze zijn niet bedoeld om nieuwe woordenschat of grammatica aan te bieden, maar om te oefenen met het vloeiend uitspreken van alledaagse zinnen.

Tips voor het werken met taalriedels:

1. Bied een taalriedel aan waarvan je verwacht dat de deelnemer de inhoud gemakkelijk zal begrijpen.
2. Introduceer het onderwerp, de situatie en de personen in de taalriedel om de voorkennis van de deelnemers te activeren voor zij naar het geluidsfragment gaan luisteren.
3. Beluister de taalriedel. Inventariseer daarna woorden en zinnen die de deelnemers hebben herkend klassikaal op het bord, of vraag de deelnemers woorden en zinnen die zij herkennen voor zichzelf op te schrijven.
4. Maak een gatentekst bij de taalriedel en laat de deelnemers de gatentekst na één of meerdere keren luisteren invullen.
5. Oefen gezamenlijk de uitspraak van de taalriedel. Spreek zelf elke zin van de taalriedel in normaal tempo uit of pauzeer het geluidsfragment na elke zin. Laat de deelnemers de zinnen van de taalriedel in koor herhalen.
6. Oefen het gesprek van de taalriedel. Spreek zelf de zinnen van de ene persoon in de taalriedel uit, en laat de deelnemers in koor reageren. Wissel van rol. Hier kun je vervolgens variatie in aanbrenen:
  - Verdeel de deelnemers in twee groepen en geef elke groep een rol. Laat de deelnemers in koor op elkaar reageren. Wissel daarna van rol.
  - Verdeel de deelnemers in tweetallen en laat elk tweetal de taalriedel samen spelen. Wissel van rol.
7. Geef de deelnemers na het oefenen van de taalriedel een opdracht waarbij ze de geleerde zinnen in een echte situatie op het centrum kunnen toepassen.

TPRS

In het overzicht kom je regelmatig de suggestie tegen voor een TPRS-les; een leuke manier om zowel aan woorden als aan vaardigheden te werken. TPR is de afkorting van Total Physical Response waarbij de deelnemer geactiveerd wordt door opdrachten daadwerkelijk

uit te voeren (Ali, doe de deur dicht. Fatma, pak je pen). Op deze manier is het mogelijk om op een speelse manier werkwoorden en korte zinnen in te slijpen.

Naast TPR is er ook TPRS (Teaching Proficiency through Reading and Storytelling): hierbij kun je verdergaan met de doelwoorden: je stelt vragen, leest een tekst voor, laat deelnemers een verhaaltje schrijven bij tekeningen: alle vaardigheden komen dan aan bod.

Je begint met TPR, dat wil zeggen: opdrachten geven die de deelnemers daadwerkelijk moeten uitvoeren. Je kunt hiervoor de methode *Het hele verhaal* gebruiken. Elke les staat een aantal doelwoorden centraal, dit zijn de woorden die de deelnemer leert via TPR.

Na de vier lessen in het Werkboek stap je over op TPRS. Hiervoor gebruik je de docentenhandleiding. Naast TPR-opdrachten stel je ook vragen aan de deelnemers, lees je een tekst voor en schrijven de deelnemers zelf een verhaaltje bij vier tekeningen over het behandelde thema (deze tekeningen staan in het Werkboek).

Lees- en schrijftaken

Zie hiervoor 1.3.1 Lezen en 1.3.2 Schrijven.

Grammatica

Na een bepaald aantal weken wordt grammatica genoemd in het lessenplan voor groep B en C.

Het wel of niet aanbieden van grammatica is sinds lang een discussiepunt als het gaat om het leren van een tweede taal. Het is gedurende geruime tijd populair geweest: gemakkelijk aan te bieden: concreet en bij oefeningen zijn de antwoorden goed of fout en ook de taalleerders vragen vaak om grammatica omdat ze dan het gevoel hebben dat ze dan 'echt iets leren'.

Met het inzicht dat taalleerders meer gebaat zijn bij het leren uitvoeren van functionele taaltaken is grammatica in de marge verdwenen.

Je kunt het beste kiezen voor de gulden middenweg:

- Bied grammatica zo snel mogelijk in een context aan (zinnen), dus geen rijtjes leren!
- Zorg voor het toepassen van grammatica: na het behandelen van de werkwoordtijden bespreek je bijvoorbeeld in de TPR-lessen wat je de vorige les gedaan hebt in de verleden tijd of de voltooide tijd.

Je zou met grammatica kunnen beginnen na een week of tien. Dan is er al heel wat aanbod geweest en heeft het zin om het systeem aan te bieden. Sommige deelnemers zullen er dan *ook om gaan vragen*.

1.2 Buiten de les

In de bibliotheek werken met name de laag- en middenopgeleide deelnemers - zo nodig onder begeleiding - aan de vier online-leerroutes met de titel *Welcome op Oefenen.nl*. Ze krijgen een inlogcode in de bibliotheek, daarna kunnen ze op elke plaats werken met deze leerroutes.

De vier leerroutes staan in een hiervoor apart ingericht deel van *Oefenen.nl*.

Bibliotheken kunnen inlogcodes krijgen via de Koninklijke Bibliotheek via

<https://www.kb.nl/ob/leren-lezen-digivaardigheden/taalkit-dutch-voor-vluchtelingen>. Daar staat een aanmeldingsformulier.

In *Welcome* werken ze ook aan de vaardigheden. In de lessen zijn oefeningen, liedjes, video's en spelletjes verwerkt. De deelnemers oefenen met lezen, schrijven, luisteren en met de uitspraak van woorden, zinnen en korte teksten. Extra materiaal zorgt voor de verdere ontwikkeling van de woordenschat.

De thema's van *Welcome* komen ook terug in *Taalkit Dutch*. Als je de thema's gelijk wilt laten lopen, neem het programma *Welcome* dan als uitgangspunt en pas de thema's in je lessen (TPR) daarop aan.

Alle niet-statushouders die met een inlogcode gebruikmaken van *Welcome* komen in dezelfde afgeschermdede omgeving op *Oefenen.nl*. Dat betekent dat als zij naar een andere plaats gaan in Nederland zich niet iedere keer bij een bibliotheek hoeven te melden. Ze kunnen dus overal in Nederland met de inlogcode bij de vier leerroutes.

Het is voor begeleiders niet mogelijk ze te volgen via het Volgsysteem van *Oefenen.nl*.

Wanneer u als begeleider kennis wilt nemen van de programma's waarop de leerroutes zijn gebaseerd kunt u zich als thuisgebruiker gratis registreren op *Oefenen.nl*. Het gaat vooral om de programma's *Taalklas.nl*, *Station Nederlands* en *Lees en Schrijf! Het Leesplankje*.

The screenshot shows the Oefenen.nl homepage. At the top, there is a navigation bar with 'Home', 'Programma's', and 'Hoe werkt het?'. Below the navigation bar, there is a 'Taalkit DUTCH' logo and a user login area. The main content area is divided into two columns. The left column contains a 'Mijn menu' section with a 'Leerroute' button and a 'Zelf oefenen' section with a grid of colorful buttons. The right column contains a 'Welcome' section with a welcome message and a 'Leerroute' button.

The screenshot shows the Oefenen.nl homepage with the 'Leerroute' section selected. The 'Leerroute' section is highlighted in blue. Below it, there is a 'Kies je leerroute' section with four buttons labeled 'Welcome (Dutch lessons 1)', 'Welcome (Dutch lessons 2)', 'Welcome (Dutch lessons 3)', and 'Welcome (Dutch lessons 4)'.

The screenshot shows the Oefenen.nl homepage with the 'Welcome (Dutch lessons 1)' section selected. The 'Leerroute' section is highlighted in blue. Below it, there is a 'Begin' section with a row of buttons labeled '1', '2', '3', '4', '5', '6', and '7'. The main content area contains the text for 'Welcome (Dutch lessons 1)'. The text reads: 'You are going to learn Dutch with Taalklas.nl. You exercise with reading and writing, listening and pronouncing: - words; - short sentences; - short texts. You can watch and listen to video's and songs. Do you like to exercise more? Then also do 'Extra'. You find more language programs when you click 'Programma's' in the header.'

Hoogopgeleiden kunnen in de bibliotheek werken met ander materiaal: links van relevante en bruikbare websites zijn opgenomen in de Richtlijnen.

Daarnaast werken alle deelnemers in het opvangcentrum met apps, met gedownload materiaal en met het materiaal voor de deelnemers.

1.3 Materiaal

De vermelde materialen zijn relevant voor het behandelde onderwerp en het leerdoel. Het onderdeel Materiaal is verdeeld in de volgende categorieën:

Downloads

Via de links onder het kopje *Websites* kun je leesteksten, schrijftaken en grammatica-oefeningen downloaden. Het is handig deze downloads in een map te verzamelen: zo heb je altijd materiaal voorhanden om er in de les mee te werken. Via de link kunnen de deelnemers op de website zelf verder werken aan het materiaal dat ze via de download hebben leren kennen.

Apps

Overzicht van relevante en bruikbare apps. Er zijn veel apps te downloaden waarmee je Nederlands kunt leren. Als je in de les uitlegt hoe de app werkt, is de kans groter dat deelnemers hem gaan gebruiken. Bij de meeste apps kun je kiezen hoeveel tijd je er per dag aan wilt werken; bij sommige apps krijg je een melding dat er een les voor je klaar staat.

Websites

Overzicht van relevante websites met gratis (downloadbaar) materiaal. Je treft hier direct de links aan: het is niet altijd eenvoudig om via de website bij het betreffende materiaal uit te komen.

Boeken

Hier staan de boeken vermeld die relevant zijn bij het betreffende blok. Boeken zijn uiteraard niet gratis. Onder dit kopje tref je alleen de titel aan: in het overzicht van de materialen (hoofdstuk 6) staat een uitgebreidere beschrijving met vermelding van de gegevens.

Extra

Materiaal dat niet direct gerelateerd is, maar leuk en handig om naast het overige materiaal te gebruiken.

2 Richtlijnen aanpak groep A - Alfabetisering

Voor alfabetisering is geen wekenplan gemaakt. Het is niet goed in te schatten hoeveel tijd de daadwerkelijke alfabetisering in beslag neemt. Er zijn drie niveaus onderscheiden in alfabetisering: A, B en C. Deze niveaus zijn beschreven in het Raamwerk Alfabetisering NT2 (CITO). Dit Raamwerk is gratis te downloaden op de website van CITO http://www.cito.nl/onderwijs/volwasseneducatie/alfabetisering/raamwerk_alfabetisering. Niveau C valt samen met niveau A1. Voor deelnemers op dit niveau zou de structuur van groep B gevolgd kunnen worden, hoewel het tempo voor deze doelgroep lager zal liggen.

Hieronder volgt een uitgebreide beschrijving van alfabetiseringsmateriaal dat voor deze doelgroep kan worden ingezet.

2.1 Alfabetisering

www.alfataal.nl

Dit is een website voor alfabetisering met oefeningen voor deelnemers en informatie voor docenten. De toegang is gratis. De site maakt het ook voor deze doelgroep mogelijk naar de bibliotheek te gaan en aan de computer te werken.

Alfaschrift

Een cursus schriftbeheersing die zich richt op het leren schrijven van de letters van het Latijnse schrift. De deelnemers leren stap voor stap schrijven aan de hand van een speciaal voor dit doeleinde ontworpen blokschrift. Een goede schriftbeheersing werkt als uitstekende basis voor het verdere alfabetiseringsproces omdat het goed kunnen schrijven van de letters zorgt voor een betere herkenning van die verschillende letters. Via www.nt2school.nl kun je gratis de docentenhandleiding en extra oefenmateriaal downloaden.

2.2 Computervaardigheid

[Klik & Tik \(Oefenen.nl\)](http://Oefenen.nl)

Klik & Tik bestaat uit drie programma's op *Oefenen.nl*. Het zijn programma's voor digitale basisvaardigheden.

Klik & Tik. De basis leert de gebruiker in 21 hoofdstukken de basisfuncties van de computer te gebruiken.

Klik & Tik. Het internet op leert de gebruiker in zes hoofdstukken de basisfuncties van het internet te gebruiken.

Klik & Tik. Samen op 't web leert de gebruiker in zeven hoofdstukken te werken met sociale media in een veilig afgeschermd omgeving.

Werkboek Klik & Tik

Dit werkboek bij de programma's bevat instructies, opdrachten, tips en informatie over internet, e-mail en teksten schrijven op de computer. Het boek kan ook los worden gebruikt.

2.3 Lezen

Beter lezen - Boom (niveau B en C)

Beter lezen is een leescursus voor alfabetiseringsgroepen en langzaam lerenden in het NT2-onderwijs en kan tevens gebruikt worden in het NT1-onderwijs. De cursus is bedoeld als verrijkingsstof naast een algemene alfabetiserings- of NT2-methode.

In *Beter lezen* worden onderwerpen behandeld waarmee volwassenen in het dagelijks leven te maken kunnen krijgen. Zo zijn er teksten over boodschappen doen en gezondheid, maar ook over verliefdheid, puberende kinderen en geweld.

De cursus bestaat uit een tekstboek, twee oefenboeken en een docentenhandleiding.

Daarnaast is er een elektronisch leesboek waarbij de deelnemer zelfstandig kan oefenen met spelling en het ontwikkelen van leestempo. Per boek varieert de prijs tussen € 12,- en € 14,50.

www.melkwegplus.nl

Op deze website kun je lesmateriaal downloaden (geschikt om te printen, pdf) die speciaal gemaakt is voor anderstaligen. Registreren is verplicht om de boekjes te kunnen downloaden. Het lesmateriaal bestaat uit verschillende boekjes die elk een eigen thema hebben en de nadruk ligt op functioneel en technisch lezen. De boekjes kunnen los van elkaar gebruikt worden. Er zijn reeksen op Alfa-niveau A, B en C. Op de website staan ook aanwijzingen over het werken met de boekjes voor docenten en vrijwilligers.

Boekje erbij?!

Een klein boekje met twintig korte teksten en vragen die helpen de leesvaardigheid en woordenschat te vergroten. Bij elke tekst staat een klank of woord centraal. De teksten zijn geschreven door een ANT2-docent en voorzien van illustraties.

www.diglin.eu

DigLin is het initiatief van de EU om alfabetisering te bevorderen voor niet-geletterde volwassen immigranten. DigLin ontwikkelt Computer-Assisted language Learning (CALL) systemen: geavanceerd lesmateriaal dat individualisering van het onderwijs en docent-onafhankelijk leren mogelijk maakt.

Gebruikers oefenen stapsgewijs met de klank-teken koppeling maken met alle klanken en met de dubbelklinkers als oe, eu, au/ou, ie en ij/ei. Naast de klanken wordt ook een illustratie vertoond. Tijdens het hele programma leren deelnemers zo'n 300 extra woorden.

2.4 Schrijven

App SchrijfBeter, bestellen via Boom

Het nauwkeurig verstaan van de juiste klanken hangt samen met een juiste spelling. *SchrijfBeter* richt zich specifiek op de problemen die NT2-deelnemers vaak hebben

met het verstaan en spellen in het Nederlands. Een gebrekkige luistervaardigheid kan namelijk de oorzaak zijn van een slechte spelling in het Nederlands. Voor sommige anderstaligen is het bovendien zo dat bepaalde Nederlandse klanken zoals de schwa en -t moeilijk te onderscheiden zijn vanwege de afwezigheid van de klanken in de moedertaal. Het oefenen van de luistervaardigheid en verbeteren van de spelling komen daarom in de app *SchrijfBeter* gezamenlijk aan bod. Aan de hand van zestien verschillende reeksen worden aspecten als woorden met een -t of stomme e, woorden met ie/i, internationale woorden en spreektaal zoals *issiesiek* behandeld.

Werkboek Taalklas.nl Plus

Dit werkboek bij Taalklas.nl Plus (onderdeel van *Welcome*) bevat opdrachten, korte stukken tekst en bijbehorende oefeningen. Het werkboek kan zelfstandig naast de online oefeningen worden gebruikt.

2.5 Spreken en luisteren

Een dag met Fatima Tas

In dit boek zijn 128 foto's opgenomen waarmee een dag uit het leven van een Turkse vrouw in Nederland wordt geschetst: boodschappen doen, kinderen naar school brengen en naar de Nederlandse les gaan. Er is een cd bijgevoegd waarop je kunt luisteren naar eenvoudige verhalen bij de foto's. Het boek is bedoeld voor anderstalige analfabeten die al een basiswoordenschat in het Nederlands hebben.

SpreekTaal (www.hetbegintmettaal.nl)

SpreekTaal is materiaal waarmee anderstaligen ondersteund kunnen worden bij het beter leren spreken van Nederlands. Het bestaat uit vijftien losse, afzonderlijk te gebruiken modules met luistermateriaal. Het materiaal (audio en oefeningen) kan gratis gedownload worden van de website, maar hiervoor moet de organisatie of vrijwilliger zich wel eerst registreren.

Taalriedels (zie hoofdstuk 2.1)

Routines die de deelnemers onthouden door ze ritmisch te horen en dan na te zeggen. Hierdoor kunnen deelnemers al snel op een eenvoudig niveau in het Nederlands communiceren.

2.6 Woordenschat

Nederlands in Beeld

Nederlands in beeld vult het bekende gat tussen een alfabetiseringsmethode en een reguliere NT2-methode voor laagopgeleiden. In deze methode wordt de woordenschat opgebouwd met behulp van beelden in kleur. Stap voor stap worden de beelden woorden, de woorden zinnen en de zinnen teksten. Hiermee staat niets de minder studievoordige deelnemer meer in de weg om Nederlands te leren.

Mijn woordenlijst

De deelnemers kunnen onder begeleiding ook aan de slag met Mijn woordenlijst van de *Taalkit Dutch* (zie *Materiaal voor de deelnemers*).

Station Nederlands (*Oefenen.nl*)

Dit online oefenprogramma staat ook op *Oefenen.nl*. Je luistert naar gesprekken en maakt oefeningen met woorden en zinnen.

Basis Inburgering

Dit online oefenprogramma staat ook op *Oefenen.nl*. Je leert tussen de 1.200 en 1.500 woorden die bij taalniveau A1 horen.

App Taalklas.nl Plus

De deelnemers kunnen deze app gratis downloaden en bij de twaalf onderwerpen van *Taalklas.nl Plus* (op *Oefenen.nl* en onderdeel van *Welcome*) woorden oefenen via spelletjes.

2.7 Empowerment

Naast de vaardigheden zijn er twee pakketten gratis te downloaden die empowerment voor deze doelgroep beogen. Ze zijn weliswaar bestemd voor allochtonen die al langer in Nederland wonen, maar weinig aansluiting hebben bij de maatschappij. Met wat aanpassingen is dit materiaal ook bruikbaar voor deze doelgroep.

De deur uit, VU Amsterdam, assessment voor allochtone vrouwen

Het assessment werkt van binnen naar buiten: via foto's wordt de blik eerst binnenshuis en op de huidige leefsituatie van de vrouw gericht en daarna naar buiten. Er zijn in totaal drie trappen waarin geleidelijk meer taal gebruikt wordt. Aan elke trap worden minstens twee bijeenkomsten besteed:

Trap 1 - *Nu* - is een verkenning van de bestaande situatie van de vrouw: Wat vindt ze van die situaties? Wie is ze? Wat doet ze? Hoeveel tijd kost het? Wat vindt ze leuk? De begeleidster observeert haar houding, motivatie, gezondheid en in het geval dat ze analfabeet is ook haar motorische vaardigheden. Ook observeert ze de vorderingen in het Nederlands. Vanuit dit positieve begin, in een sfeer van veiligheid en vertrouwen, wordt een stap gezet naar de tweede trap.

Trap 2 - *De deur uit* - heeft als doel op korte termijn een concrete stap te zetten naar een activiteit. De begeleidster probeert haar met aantrekkelijke foto's en folders enthousiast te maken voor laagdrempelige buurtactiviteiten zoals fietsles en koffiedrinken met andere vrouwen.

Trap 3 - *Later* - richt zich op de toekomst. Voor deze trap is meer taal nodig dan voor de vorige trappen. De vrouw wordt in twee of drie sessies geprikkeld om na te denken over haar toekomst op de langere termijn (vijf jaar).

Kies je route, VU Amsterdam, trainingsmateriaal voor allochtone mannen

Het materiaal is gemaakt voor allochtone mannen van alle leeftijden. Het gaat om mannen die niet zo actief zijn in de Nederlandse maatschappij en die meestal geen werk hebben. Het eerste doel van het materiaal is de mannen aan te zetten tot zelfreflectie: wie ben ik, waar ben ik goed in en wat wil ik? Het einddoel is dat de deelnemer zelf een cursus of activiteit gaat doen.

Om die doelen te bereiken wordt de man uitgenodigd om te praten over:

- zijn geschiedenis, zijn verhaal
- zijn dagelijkse bezigheden
- zijn identiteit en zelfbeeld
- zijn denkbeelden, wensen en dromen
- mogelijke cursussen, activiteiten of werk

Hij wordt gestimuleerd om zelf de eerste stap te zetten met een concrete inschrijving voor een cursus of activiteit.

Het materiaal is een beetje verhalend van opzet. Het is een mix van opdrachten, foto's en informatie die de deelnemer helpen bij het zoeken naar wat hij wil.

Het materiaal kan gebruikt worden bij deelnemers thuis, in individuele trajecten en in groepsactiviteiten in buurthuizen, mannencentra et cetera.

Het materiaal is niet in de eerste plaats bedoeld als taalcursus.

3 Richtlijnen aanpak groep B - Laag- en middenopgeleiden

Blok 1

In de les

Tijdens de eerste periode staat de verwerving van de woordenschat centraal. Gebruik hierbij vooral de context van de deelnemer: laat hem zelf woorden kiezen voor Mijn woordenlijst. Herhaling is belangrijk: werk met de oefeningen bij de woordenlijst. Hoe meer woorden de deelnemer kent, hoe gemakkelijker hij aan de vaardigheden kan werken. Er wordt ook gewerkt aan hele korte zinnen. De beste manier om daarmee te beginnen zijn taalriedels. Je kunt je eerste lessen als volgt inrichten:

- Opbouw Mijn woordenlijst (tien woorden per dag)
- Oefeningen Mijn woordenlijst
- Taalriedels
- Apps voor buiten de les: download samen de apps en bekijk ze, zodat de deelnemer er een beetje vertrouwd mee raakt.

Buiten de les

- Oefenen Mijn woordenlijst
- Werken met woordenboeken en apps
- Online werken aan *Welcome*.

Materiaal

Downloads

- Download Taalriedels (audio, zie *Websites*).

Apps

- App Fun easy learn Nederlands: 6.000 woorden: kies een thema dat het beste bij de rest van het aanbod past.
- App Dutch.

Websites

- Voor Tigrynia-sprekers is er een site waar vanuit het Tigrynia wordt vertaald: <http://www.woordjesleren.nl/chapters.php?book=3163&description=Tigrynia-Nederlands+leren+vanuit+het+Tigrynia>.
- Taalriedels <http://www.utrechtisk.nl/TAALRIEDEL/taal.html>. Deze site bevat elf audiobestanden. Als je de taalriedels in de klas wilt behandelen, kun je ze op een cd of usb-stick zetten. Deelnemers kunnen de website ook bezoeken in de bibliotheek. Taalriedels zijn ook in boekvorm verkrijgbaar.
- www.oefenen.nl met inlogcode voor *Welcome*.

Boeken

- Taalriedels
- Nederlands in beeld
- Leerwoordenboek Nederlands
- Beeldwoordenboek Van Dale.

Maak zelf een keuze welke woordenboeken je gebruikt in de les, welke je op het centrum wilt aanschaffen en welke het meest geschikt zijn voor de deelnemers.

Blok 2

In de les

De verwerving van de woordenschat staat nog steeds centraal. Je werkt deze weken ook met TPR. Mogelijke lesindeling:

- Opbouw Mijn woordenlijst (tien woorden per dag)
- Oefeningen Mijn woordenlijst
- De deelnemers werken in de bibliotheek aan de online-leerroutes van *Welcome*. Bespreek hun ervaringen in de les.
- Taalriedels.

Buiten de les

- Oefeningen Mijn woordenlijst
- Werken met woordenboeken en apps
- Online werken aan *Welcome*.

Materiaal

Downloads

- Zie blok 1.

Websites

- <http://www.utrechtisk.nl/TAALRIEDELST/taal.html>
- www.oefenen.nl met inlogcode voor *Welcome*

Apps

- App Fun easy learn Nederlands: 6.000 woorden: kies een thema dat het beste bij de rest van het aanbod past.
- App Dutch, start bij les 1-8.

Boeken

- Leerwoordenboek Nederlands
- Beeldwoordenboek Van Dale
- Nederlands in beeld (Boom)
- Het hele verhaal, Nederlands voor anderstaligen, TPRS.

Blok 3

In de les

Deze week is een 'Pas op de plaats'-week. Wat kun je deze week doen?

- De aangeboden woorden toetsen en herhalen.
- TPRS herhalen.
- Extra lessen geven aan deelnemers die tot nu toe achterlopen. Andere deelnemers kunnen deze tijd gebruiken voor zelfstudie.
- Ervaringen *Welcome* bespreken.

Buiten de les

- Buiten het centrum leren: deelnemers gaan op stap en noteren woorden die ze kennen of al eens gehoord hebben. Ze verzamelen nieuwe woorden 'buiten de deur'.
- Oefenen Mijn woordenlijst.
- Online werken aan *Welcome*.

Materiaal

Voor deze week is geen nieuw materiaal voorhanden. De deelnemers werken met eerder aangeboden materiaal.

Blok 4

In de les

Deze week begin je met het aanbieden van korte zinnen:

- Opbouw Mijn woordenlijst (tien woorden per dag): speciaal aandacht voor zinnestukjes waarin het woord voorkomt. Breid het aantal zinnen uit met de deelnemers.
- Oefeningen Mijn woordenlijst (focus op het gebruik van woorden in korte zinnen).
- Bied zinnen aan die je op het centrum tegenkomt (eventueel vereenvoudigd).
- Hussel zinnen door elkaar of laat halve zinnen afmaken (schrijven).
- Zoek samen uit hoe de nieuwe apps werken.
- TPRS: je hebt de eerste vier weken opdrachten gegeven uit het werkboek (TPR). Je behandelt nu een hoofdstuk uit de docentenhandleiding.
- NB: De thema's van TPRS komen overeen met de thema's van het programma *Welcome*. Probeer de thema's op elkaar aan te laten sluiten: kies de TPRS-les bij het thema van *Welcome*.
- Bespreek de ervaringen met het programma *Welcome*.

Buiten de les

- Oefeningen Mijn woordenlijst
- Korte zinnen lezen
- Korte zinnen maken
- Werken met apps
- Online werken aan *Welcome*.

Materiaal

Downloads

- Download Korte zinnen lezen
- Download Korte zinnen schrijven 1
- Download Korte zinnen schrijven 2
(Zie Websites)

Apps

- App Dutch, daily lesson
- App Nederlands voor buitenlanders Delftse methode o-A2: zinnen oefenen.

Websites

Schrijven van zinnen:

- Korte zinnen lezen: <http://www.jekanmewat.nl/boek/mod1.pdf> pag 8 t/m 11
- Korte zinnen schrijven 1: <http://www.nt2taalmenu.nl/nt2/schrijven4/edA1/1aschrijven.pdf>
- Korte zinnen schrijven 2: http://www.jekanmewat.nl/boek/test4_6.pdf pag 11
- www.jekanmewat.nl/p11/htm
- http://www.jekanmewat.nl/mod10/mod10_9.htm
- <http://www.jekanmewat.nl/mod14/14ex1.htm> dit is oefening 1^e (extra). Alle oefeningen met een 'e' erachter gaan over het afmaken van eenvoudige zinnen.
- www.oefenen.nl met inlogcode voor *Welcome*.

Boeken

- *Het hele verhaal*, Nederlands voor anderstaligen, TPRS
- Woordenboeken.

Blok 5

In de les

- Opbouw Mijn woordenlijst (tien woorden per dag). Dit hoeft niet noodzakelijk in de les, je kunt ook vragen/controleren of de deelnemers nieuwe woorden hebben leren kennen.
- Oefeningen Mijn woordenlijst (focus op verhaaltjes waarin woorden uit de lijst voorkomen).

Introductie Taalkaarten Lezen

- Bied leesteksten aan, bij voorkeur materiaal van het centrum
- Leesteksten met opdrachten bestaand materiaal.

Introductie Taalkaarten Schrijven

- Bied schrijftaken aan, bij voorkeur 'echte' uit de dagelijkse praktijk
- Schrijfoopdrachten bestaand materiaal.

- TPRS: een hoofdstuk in de docentenhandleiding, bij voorkeur aansluitend bij het thema van *Welcome*
- Ervaringen *Welcome* bespreken.

Buiten de les

- Oefenen Mijn woordenlijst
- Leesteksten met opdrachten
- Schrijfopdrachten
- Teksten bij Mijn woordenlijst
- Schrijfproducten eigen initiatief
- Werken met apps
- Online werken aan *Welcome*.

Materiaal

Downloads

Download Schrijftaak (brief)
Download Schrijftaak (formulier)
Download Leestaak (informatie)
Download Leestaak (instructie)
(Zie *Websites*)

Apps

- App Dutch
- App Duolingo (let op: voordat je de app downloadt, moet je kiezen voor de versie Dutch).
- App Nederlands voor buitenlanders Delftse methode 0-A2: zinnen oefenen
- Werken met eerder aangeboden materialen.

Websites

- Schrijven brief: <http://www.nt2taalmenu.nl/schrijven4/brief2/brief2.pdf>
- Schrijven formulier: http://www.jekanmewat.nl/boek/test4_6.pdf pag. 12
- Lezen informatie: <http://www.jekanmewat.nl/boek/test10-12.pdf> pag. 15
- Lezen instructie: <http://www.jekanmewat.nl/boek/test10-12.pdf> pag. 11
- www.oefenen.nl met inlogcode voor *Welcome*.

Boeken

- *Het hele verhaal*, Nederlands voor anderstaligen, TPRS
- *Boekje erbij?*
- Leesmateriaal *Eenvoudig communiceren A1*.

Blok 6

In de les

Deze week is de 'Pas op de plaats'-week. Wat kun je deze week doen?

- De aangeboden woorden toetsen en herhalen.
- TPRS herhalen.
- Extra lessen geven aan deelnemers die tot nu toe achterlopen. Andere deelnemers kunnen deze tijd gebruiken voor zelfstudie.
- Om lezen voor je plezier onder de aandacht te brengen kun je *Boekje erbij?* en materiaal *Eenvoudig Communiceren* bespreken en er eventueel uit voorlezen.
- Ervaringen *Welcome* bespreken.

Buiten de les

- Oefenen Mijn woordenlijst
- Lezen met Taalkaart Lezen
- Schrijven met Taalkaart Schrijven
- Werken met aangeboden materialen
- Online werken aan *Welcome*.

Materiaal

Voor deze week is geen nieuw materiaal voorhanden. De deelnemers werken met eerder aangeboden materiaal.

Blok 7

In de les

- Vervolg opbouw Mijn woordenlijst (tien per dag).
- Grammatica: Het zelfstandig naamwoord, meervoud, lidwoord.
- Oefeningen Mijn woordenlijst (ook met woorden uit vorige weken). Leg nadruk op woorden die te maken hebben met het thema van TPR en *Welcome* en op het vormen van meervoud, verkleinwoord en lidwoord.
- Maak een boodschappenlijstje met aandacht voor het zelfstandig naamwoord (met meervoud).
- Leesteksten met opdrachten uit bestaand materiaal.
- Schrijfopdrachten uit bestaand materiaal.
- Authentieke lees- en schrijfopdrachten aan de hand van de taalkaarten.
- TPRS: een hoofdstuk in de docentenhandleiding, bij voorkeur aansluitend bij het thema van *Welcome*.

Buiten de les

- Oefenen Mijn woordenlijst
- Grammaticaoefeningen uit bestaand materiaal maken (zie *Boeken*)
- Werken aan apps en ander materiaal

- Online werken aan *Welcome*.

Materiaal

Downloads

- Download Opdrachten lezen
- Download Opdrachten schrijven
(Zie *Websites*)

Apps

- App Dutch grammar.

Websites

- Lezen informatie: <http://www.jekanmewat.nl/boekjes.htm> Module 8 *Lekker geprakt* en module 9 *Een pak voor haar broek*
- Schrijven brief: <http://www.nt2taalmenu.nl/schrijven4/inhoud.htm> Brief 1, 2 en 3
- Schrijven formulier: <http://www.nt2taalmenu.nl/formulier1/inhoud.htm> Formulier Water
- www.oefenen.nl met inlogcode voor *Welcome*.

Boeken

- *Het hele verhaal*, Nederlands voor anderstaligen, TPRS
- *Klare taal!*
- *Eenvoudige basisgrammatica NT2*
- Leesmateriaal *Eenvoudig communiceren A1*
- *Leeskaravaan*
- Woordenboeken.

Blok 8

In de les

- Vervolg opbouw Mijn woordenlijst
- Grammatica: het persoonlijk voornaamwoord, bezittelijk voornaamwoord en aanwijzend voornaamwoord
- Oefeningen Mijn woordenlijst (ook met woorden uit vorige weken). Leg nadruk op woorden die te maken hebben met het thema van TPRS en *Welcome*.

Introductie Taalkaarten Luisteren

- Oefenen met luisterteksten (voorlezen, dvd, tv, websites).

Introductie Taalkaarten Gesprekken voeren

- Oefenen met gesprekken voeren (zie paragraaf 1.3.4 van deze handleiding).
- TPRS: een hoofdstuk in de docentenhandleiding, bij voorkeur aansluitend bij het thema van *Welcome*.

- Ervaringen *Welcome* bespreken.

Buiten de les

- Oefeningen Mijn woordenlijst
- Grammaticaoefeningen maken
- Werken aan apps en ander materiaal
- Online werken aan *Welcome*.

Materiaal

Downloads

- Download Opdrachten lezen
- Download Opdrachten schrijven
(Zie *Websites*)

Apps

- App Learn Dutch with Babbel.

Websites

- Lezen informatie: <http://www.jekanmewat.nl/boekjes.htm> Module 10 Controle en module 11 Felicitieren
- Schrijven brief: <http://www.nt2taalmenu.nl/schrijven4/inhoud.htm> Brief 4 en 5
- Schrijven formulier: <http://www.nt2taalmenu.nl/formulier1/inhoud.htm> Formulier Storting
- Luisteren: http://nt2taalmenu.nl/nt2/?page_id=102
- Luisteren: <http://janjaapdevries.weebly.com/anders-nog-iets.html>: voorbeelden van liedjes (demo) om Nederlands te leren. Gesprekken voeren (spreken): http://nt2taalmenu.nl/nt2/?page_id=100
- Gesprekken voeren: http://nt2taalmenu.nl/nt2/?page_id=120_spreken
- www.oefenen.nl met inlogcode voor *Welcome*.

Boeken

- *Het hele verhaal*, Nederlands voor anderstaligen, TPRS
- *Klare taal*
- *Eenvoudige basisgrammatica NT2*
- Leesmateriaal *Eenvoudig communiceren A1*
- *Leeskaravaan*
- Woordenboeken.

Blok 9

In de les

Deze week is de 'Pas op de plaats'-week. Wat kun je deze week doen?

- De aangeboden woorden toetsen en herhalen.
- TPRS herhalen.
- Extra lessen geven aan deelnemers die tot nu toe achterlopen. Andere deelnemers kunnen deze tijd gebruiken voor zelfstudie.
- De deelnemers maken een beschrijving van de keuken. Ze oefenen hiermee het zelfstandig naamwoord, lidwoord en meervoud.

- Bespreken van Nederlands televisieprogramma dat de deelnemers hebben gevolgd.
- Ervaringen *Welcome* bespreken.

Buiten de les

- Nederlands gesproken programma of serie volgen:
  - Grenzeloos verliefd
  - Achter gesloten deuren
  - Klokhuis
  - Jeugdjournaal
- Dagboek bijhouden van taalactiviteiten
- Online werken aan *Welcome*.

Materiaal

Voor deze week is geen nieuw materiaal voorhanden. De deelnemers werken met eerder aangeboden materiaal.

Blok 10

In de les

- Vervolg opbouw Mijn woordenlijst (tien per dag)
- Grammatica: Het werkwoord: infinitief, stam, tegenwoordige tijd
- Oefeningen Mijn woordenlijst (ook met woorden van vorige weken)
- TPRS: een hoofdstuk, bij voorkeur aansluitend bij het thema van *Welcome*
- Authentieke lees- en schrijfoopdrachten (met behulp van taalkaarten).

Buiten de les

- Oefenen Mijn woordenlijst
- Grammaticaoefeningen maken
- Werken aan apps en ander materiaal.

Materiaal

Downloads

- Download Infinitief, stam, werkwoordsvervoeging
- Download Opdrachten lezen
- Download Opdrachten schrijven

(Zie *Websites*)

Apps

Apps voorgaande weken.

Websites

- Lezen informatie: <http://www.jekanmewat.nl/boekjes.htm> Module 12 pag 18
- Schrijven brief: <http://www.nt2taalmenu.nl/schrijven4/inhoud.htm> Brief 6 en 7
- Schrijven formulier: <http://www.nt2taalmenu.nl/formulier1/inhoud.htm> Formulier Bestel
- www.2bdutch.nl (ondertitelde video's)
- <http://janjaapdevries.weebly.com/anders-nog-iets.html>: voorbeelden van liedjes (demo) om Nederlands te leren
- Grammatica: http://nt2taalmenu.nl/nt2/?page_id=862
- www.oefenen.nl met inlogcode voor *Welcome*.

Boeken

- *Het hele verhaal*, Nederlands voor anderstaligen, TPRS
- *Klare taal!*
- *Eenvoudige basisgrammatica NT2*
- Leesmateriaal *Eenvoudig communiceren A1-A2*
- *Leeskaravaan*
- Woordenboeken.

Blok 11

In de les

- Vervolg opbouw Mijn woordenlijst
- Grammatica: verleden en voltooid tijd van regelmatige werkwoorden
- Lezen: verschillende werkwoordtijden onderstrepen in authentiek leesmateriaal
- Schrijven: dagboek (werkwoordtijden).

- Luisteren: oefenen met luisterteksten (voorlezen, dvd, tv, websites)
- Gesprekken voeren: oefenen met gesprekken voeren
- TPRS: een hoofdstuk in de docentenhandleiding, bij voorkeur aansluitend bij het thema van *Welcome*. In het Werkboek staan tekeningen waar de deelnemers een verhaaltje bij kunnen schrijven. Laat het verhaaltje schrijven in verschillende tijden (tegenwoordige, verleden, voltooid).

Buiten de les

- Oefeningen Mijn woordenlijst met focus op interactie (samenwerken)
- Tv-kijken met opdrachten
- Lezen A2 met Taalkaart Lezen
- Schrijven A1/A2 met Taalkaart Schrijven
- Online werken aan *Welcome*.

Materiaal

Apps

- App Dutch grammar
- App Learn Dutch with Babbel
- App Duo Lingo
- App Nederlands voor buitenlanders Delftse methode 0-A2: zinnen oefenen

- App Fun easy learn Nederlands: 6.000 woorden: kies een thema dat het beste bij de rest van het aanbod past
- App Dutch

Websites

- www.oefenen.nl met inlogcode voor *Welcome*.

Boeken

- *Het hele verhaal, Nederlands voor anderstaligen, TPRS, Klare taal!*
- *Eenvoudige basisgrammatica NT2*
- Leesmateriaal *Eenvoudig communiceren A1-A2*
- *Leeskaravaan*
- Woordenboeken.

Blok 12

In de les

Deze week is de 'Pas op de plaats'-week. Wat kun je deze week doen?

- De aangeboden woorden toetsen en herhalen.
- Ervaringen *Welcome* bespreken.
- Een start (redactievergadering!) maken met een aflevering van de oc-krant die door groep C is opgezet. Ideeën voor de inhoud van de krant: verslagen van interviews, nieuws, opinie, recept, gedicht, verhaal.

Buiten de les

De deelnemers werken aan de krant: ze houden interviews, plannen redactievergaderingen om taken te verdelen, schrijven, beslissen en leveren de kopij aan.

Materiaal

Alle tot zover aangeboden materialen.

4 Richtlijnen aanpak groep C - Hoogopgeleiden

Blok 1

In de les

De eerste periode staat de verwerving van woordenschat centraal. Gebruik hierbij vooral de context van de deelnemer: laat hem zelf woorden kiezen voor Mijn woordenlijst.

Herhaling is belangrijk: werk met de oefeningen bij de woordenlijst. Hoe meer woorden de deelnemer kent, hoe gemakkelijker hij aan de vaardigheden kan werken. Er wordt ook gewerkt aan hele korte zinnen. De beste manier om daarmee te beginnen zijn taalriedels en TPR (zie hoofdstuk 2).

Je kunt je eerste lessen als volgt inrichten:

- Opbouw Mijn woordenlijst (tien woorden per dag): besteed aandacht aan zinnen waarin het woord voorkomt. Breid het aantal zinnen uit, samen met de deelnemers.
- Oefeningen Mijn woordenlijst .
- Bied zinnen aan die je op het centrum tegenkomt (eventueel vereenvoudigd).
- Hussel zinnen door elkaar of laat halve zinnen afmaken.
- Leg uit hoe de apps werken (zie *Materiaal*).
- TPR, hoofdstuk 2.

Buiten de les

- Oefenen Mijn woordenlijst
- Werken met woordenboeken en apps
- Korte zinnen lezen
- Korte zinnen schrijven
- Werken met apps
- De deelnemers krijgen in de bibliotheek de inlogcode voor de online-leerroutes van *Welcome van Oefenen.nl*. In principe is dit materiaal niet ontwikkeld voor hoogopgeleiden. Kijk onder het kopje Websites voor alternatieve websites. Alle websites die in dit overzicht staan vermeld, zijn gratis toegankelijk.
- Bespreek de ervaringen met online leren in de les.

Materiaal

Downloads

- Download Zinnen afmaken (zie *Websites*).

Apps

- App Dutch: start met les 1 t/m 8
- App Leer Nederlands: Most frequent words A1; Travel Phrases basics.

Websites

- Zinnen afmaken: [Eindeloos-oefenen-met-schrijven-korte-versie.pdf](#).
- Goethe-Verlag biedt honderd gratis oefeningen om Nederlands te leren. Voor meer oefeningen rond woorden en korte zinnen volg deze link: <http://www.goethe-verlag.com/book2/EN/ENNL/ENNL004.HTM>. De eerste zestig oefeningen zijn rond woorden en zinnen.
- Je kunt de oefeningen doen vanuit vijftig talen, waaronder Arabisch. Let op: om door te gaan naar de volgende oefening moet je naar beneden scrollen en op het pijltje rechts van 'table of contents' klikken.
- Voor Tigrynia-sprekers is er een site waar vanuit het Tigrynia wordt vertaald:
- <http://www.woordjesleren.nl/chapters.php?book=3163&description=Tigrynia-Nederlands+leren+vanuit+het+Tigrynia>.
- *Taalriedels* <http://www.utrechtisk.nl/TAALRIEDEL/taal.html>.
- Deze site bevat elf audiobestanden. Als je de taalriedels in de klas wilt behandelen, kun je ze op een cd'tje of usb-stick zetten. Deelnemers kunnen de website ook in de bibliotheek bezoeken. *Taalriedels* is tevens in boekvorm verkrijgbaar.

Boeken

- *Het hele verhaal*, Nederlands voor anderstaligen, TPRS, docentenhandleiding en werkboek. Bij TPR geef je de deelnemers korte opdrachten die ze daadwerkelijk moeten uitvoeren. Herhaling is hierbij heel belangrijk! Ze geven zelf ook opdrachten.
- In het werkboek staan schrijf oefeningen met de opdrachten (woorden) uit de docentenhandleiding.

Extra

- App Fun easy learn Nederlands: 6.000 woorden: kies een thema dat het beste bij de rest van het aanbod past.

Blok 2

In de les

- De verwerving van de woordenschat en het maken van zinnen staan nog steeds centraal. Je werkt deze weken ook met TPRS.
- Mogelijke indeling van je les:
- Opbouw Mijn woordenlijst (tien woorden per dag)
- Oefeningen Mijn woordenlijst
- TPRS, hoofdstuk 2. In dit hoofdstuk komen luisteren, lezen en schrijven aan bod: je gebruikt hiervoor de docentenhandleiding en het werkboek. De S staat voor Storytelling: op basis van de aangeboden woorden luisteren de deelnemers naar een verhaaltje en schrijven ze zelf ook een korte tekst.

Buiten de les

- Oefenen Mijn woordenlijst
- Werken met woordenboeken en apps
- Online-programma's in de bibliotheek.

Materiaal

Downloads

- Download Zie blok 1.

Apps

- App Dutch, verder met les 1 t/m 8 en daily lesson. Om verder te gaan met lessen, gesprekken en woordenschat op thema moeten deelnemers drie vrienden uitnodigen via de in de app aangegeven link: dan kunnen ze gratis blijven werken op deze app.
- App Delftse methode 3.8 (korte zinnen)
- App Leer Nederlands: Travel Phrases: thema naar keuze
- App Duo-lingo.

Websites

- http://nt2taalmenu.nl/nt2/?page_id=1070 (opdrachten om af te drukken).
- <http://www.goethe-verlag.com/book2/EN/ENNL/ENNLoo4.HTM> Verder met oefeningen (totaal zestig) rond woorden en zinnen.
- Je kunt de oefeningen doen vanuit vijftig talen, waaronder Arabisch. Let op: om door te gaan naar de volgende oefening moet je naar beneden scrollen en op het pijltje rechts van 'table of contents' klikken.
- Tigrinya-sprekers:
<http://www.woordjesleren.nl/chapters.php?book=3163&description=Tigrinya-Nederlands+leren+vanuit+het+Tigrinya>
- *Taalriedels* <http://www.utrechtisk.nl/TAALRIEDEL/taal.html>.
- Deze site bevat elf audiobestanden. Als je *Taalriedels* in de klas wilt behandelen, kun je deze op een cd'tje of usb-stick zetten. Deelnemers kunnen de website ook bezoeken in de bibliotheek. *Taalriedels* is tevens in boekvorm verkrijgbaar.

Boeken

- *Het hele verhaal*, Nederlands voor anderstaligen, TPRS
- Woordenboeken.

Extra

- App Fun easy learn Nederlands: 6.000 woorden: kies een thema dat het beste bij de rest van het aanbod past.
- Via deze link kunnen deelnemers in de bibliotheek herhalen wat ze in het begin hebben geleerd: <http://www.taalthuis.com/hoofdmenu-beginners/lesson-1-beginner/>.

Blok 3

In de les

Deze week is een 'Pas op de plaats'-week. Wat kun je deze week doen?

- De aangeboden woorden toetsen en herhalen.
- TPRS herhalen.
- Extra lessen geven aan deelnemers die tot nu toe achterlopen. Andere deelnemers kunnen deze tijd gebruiken voor zelfstudie.
- Ervaringen onlineprogramma's uitwisselen, keuzes maken.
- Lanceer het idee om een 'oc-krant' te maken.

Bij het maken van een krant komen diverse vaardigheden aan bod:

- Redactievergadering: luisteren en spreken
- Zoeken van adverteerders om kopieerkosten te betalen: luisteren en spreken
- Standaardbrief aan adverteerders: schrijven
- Verwerken van artikelen en nieuwsberichten: lezen
- Schrijven van artikelen (mogelijk zijn er cursisten die korte Engelstalige artikelen willen proberen te vertalen: stimuleer hen en help hen hiermee).

In het begin zal er veel hulp nodig zijn. Wat je wel alvast kunt vastleggen:

- Hoe vaak verschijnt de krant?
- Hoe gaat de krant heten?
- Is er behoefte aan een aparte jongerenkrant?
- Welke rubrieken nemen we op? (Denk aan nieuws, opinie, recepten, verhalen en gedichten, puzzels, strips.)
- Wie vormen de kernredactie?
- Wie is de voorzitter?
- Wie maakt tekeningen?
- Wie maakt foto's?
- Wie is verantwoordelijk voor welke rubriek?

Behalve het vergroten van taalvaardigheid is dit ook een goede manier om de vluchtelingen een stem te geven.

Buiten de les

- Oefenen Mijn woordenlijst
- Werken met woordenboeken en apps
- Online-programma's in de bibliotheek
- Woorden zoeken rond kranten. Woorden uit de woordenlijst opzoeken in kranten: zin noteren waar ze in voorkomen.
- Voorbereidende activiteiten voor de krant.

Materiaal

- Verder werken aan materiaal Blok 1 en 2
- Kranten als voorbeeld (metro, jongerenkranten).

Blok 4

In de les

- Opbouw Mijn woordenlijst (tien woorden per dag): focus op het maken van zinnen en combinaties van zinnen (verhaaltjes). Dit hoeft niet noodzakelijk elke keer in de les, je kunt ook vragen/controleren of de deelnemers nieuwe woorden hebben leren kennen.
- Grammatica, zelfstandig naamwoord: meervoud, lidwoord, verkleinwoord
- Contextloze oefeningen zijn geschikt om de grammaticaregels beter te begrijpen. Bied de grammatica daarna zoveel mogelijk in de context aan.
- Oefeningen Mijn woordenlijst (focus op het vormen van zinnen met meervoud, verkleinwoord en lidwoord).
- Laat de deelnemers een boodschappenlijst maken (verkleinwoord, meervoud).
- TPRS, hoofdstuk 3. In dit hoofdstuk komen luisteren, lezen en schrijven aan bod.
- Bespreek de ervaringen met de online-programma's.

Buiten de les

- Oefenen Mijn woordenlijst
- Lezen
- Schrijven: teksten bij Mijn woordenlijst en opdrachten (downloads en websites)
- Lezen en schrijven voor oc-krant
- Werken met apps
- Werken met aangeboden materialen.

Materiaal

Downloads

- Download Grammatica, uitleg en oefeningen (zie *Websites*).

Apps

- App Dutch
- App Delftse methode 3.8, Nederlands
- App Leer Nederlands
- App Duo-lingo

De meeste deelnemers zullen inmiddels hun eigen weg volgen op de apps. Het is niet meer mogelijk om de onderwerpen van de apps te verbinden aan de onderwerpen van de lessen. In veel apps kun je geen lessen overslaan: je mag pas verder als je de vorige oefening met een voldoende resultaat hebt afgesloten.

Websites

- <http://www.goethe-verlag.com/book2/EN/ENNL/ENNL002.HTM>
- De eerste zestig oefeningen zijn rond woorden en zinnen. Daarna komt er spelenderwijs wat grammatica bij. Deelnemers kunnen in deze periode doorgaan met de zinnen tot 77.
- Let op: om door te gaan naar de volgende oefening moet je naar beneden scrollen en klikken op het pijltje rechts van 'table of contents'.
- <http://www.taalblad.be/woordleer/diminutief>
- <http://www.taalblad.be/woordleer/meervoud>
- <http://www.jufmelis.nl/spelling/meervoud-znw-beginner/Meervoud-1>
- www.dutchgrammar.com, links, Dutch tests and exercises
- <http://www.taalblad.be/woordleer/de-of-het->
- <http://www.jufmelis.nl/extra/lidwoorden-invullen/lidwoorden-invullen-4>
- www.nt2taalmenu.nl/nt2/?page_id=1070
- Ander materiaal: zie voorgaande blokken.

Boeken

- *Het hele verhaal*, Nederlands voor anderstaligen, TPRS
- Woordenboeken.

Extra

- Via deze link kunnen deelnemers in de bibliotheek herhalen wat ze in het begin hebben geleerd: <http://www.taalthuis.com/hoofdmenu-beginners/lesson-1-beginner/>.
- [Als de lessen voor beginners zijn doorgewerkt, kunnen ze verder met de lessen intermediate. Lezen, schrijven, luisteren en grammatica worden op deze site met elkaar verweven aangeboden.](#)

Blok 5

In de les

- Opbouw Mijn woordenlijst (tien woorden per dag)
- Grammatica: persoonlijk voornaamwoord, bezittelijk voornaamwoord, aanwijzend voornaamwoord
- Oefeningen Mijn woordenlijst: focus op zinnen met voornaamwoorden (zie grammatica).

Introductie Taalkaarten Lezen: toelichting

- Leestekst met opdrachten bestaand materiaal (zie *Websites* voor link)
- Voorbeeld laten zien van krantenartikelen, advertenties voor oc-krant.

Introductie Taalkaarten Schrijven: toelichting

- Schrijfttekst uit bestaand materiaal (zie *Websites* voor link)
- Voorbeeld laten zien van schrijfteksten voor oc-krant (ingezonden briefje, recept).

Introductie Taalkaarten Luisteren: toelichting

- Voorbeeld luistertekst Taalkaart voorlezen (luistertekst staat in Toelichting Taalkaarten)
- Tips tv-programma's:
  - Grenzeloos verliefd
  - Vakantieliefde
  - Achter gesloten deuren
  - Jeugdjournaal
  - Goede tijden, slechte tijden
  - Klokhuis.

Introductie Taalkaarten Gesprekken voeren: toelichting

- Voorbeeld gesprekken voeren (als het kan, digitaal)
- Inventariseer voorkomende gesprekken
  - met je contactpersoon
  - in de supermarkt
  - met je docent
  - met een klant in de kledingwinkel van jouw oc
  - met de leraar of lerares van je kind.

- *Het hele verhaal*, Nederlands voor anderstaligen, TPR hoofdstuk 3, Docentenhandleiding en Werkboek. Besteed aandacht aan het lezen en schrijven van korte teksten. Misschien zit er materiaal bij voor de oc-krant!
- Lezen en schrijven:
  - Lees- en schrijftaken met opdrachten (downloads)
  - Lees- en schrijftaken voor de oc-krant (authentiek materiaal, met behulp van taalkaarten)
- Bespreek de ervaringen met de online-programma's.

Buiten de les

- Oefeningen Mijn woordenlijst
- Leesteksten met opdrachten, lezen voor de krant, lezen voor je plezier
- Schrijfopdrachten, teksten schrijven bij Mijn woordenlijst, schrijven voor de krant
- Tv-programma's bekijken met behulp van Taalkaart Luisteren
- Gesprekken voeren, voorbereiden met Taalkaart Gesprekken voeren, interviews en overleg voor oc-krant
- Werken met apps
- Werken met eerder aangeboden materialen.

Materiaal

Downloads

- Download Oefeningen bezittelijk voornaamwoord
- Download Oefeningen persoonlijk en aanwijzend voornaamwoord
- Download Voorbeelden lezen en schrijven

(Zie *Websites*)

Websites

- Luisteren: <http://www.2bdutch.nl/>(ondertitelde video's)
- <http://janjaapdevries.weebly.com/anders-nog-iets.html>: voorbeelden (demo) van liedjes om Nederlands te leren
- Leestekst: http://nt2taalmenu.nl/nt2/?page_id=96
- Schrijftaak: http://nt2taalmenu.nl/nt2/?page_id=155
- Grammatica, persoonlijk, bezittelijk en aanwijzend voornaamwoord, uitleg en oefeningen:
  - <http://www.cbehalte-vilvoorde.be/Oefhp/Indexmodule4.htm>
  - <http://www.berktekst.nl/grammatica/grammatica-woordsoorten/aanwijzend-voornaamwoord/aanwijzend-voornaamwoord-01>
  - <http://www.taalblad.be/woordleer/possessief-pronomen>
  - <http://www.dutchgrammar.com/nl/?n=Pronouns.pso6>
  - <http://www.jufmelis.nl/woordsoorten/Persoonlijk-voornaamwoord-1>

Apps

- Gesprekken voeren: App *Learn Dutch with Babel* (gericht op conversatie).

Boeken

- *Het hele verhaal*, Nederlands voor anderstaligen, TPRS
- Woordenboeken
- Leesmateriaal *Eenvoudig communiceren A1 - A2* (zelf keuze maken).

Extra

- Betrek zoveel mogelijk authentieke taaltaken per vaardigheid bij de taalondersteuning: werk toe naar een aflevering van de oc-krant!
- Ander materiaal: zie voorgaande blokken.

Blok 6

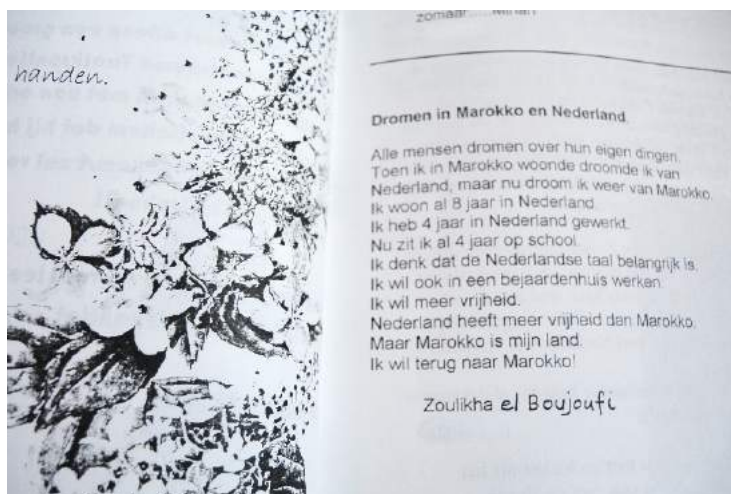
In de les

Deze week is de 'Pas op de plaats'-week. Wat kun je deze week doen?

- De aangeboden woorden toetsen en herhalen
- TPRS herhalen
- Extra lessen geven aan deelnemers die tot nu toe achterlopen. Andere deelnemers kunnen deze tijd gebruiken voor zelfstudie.
- Lezen voor je plezier onder de aandacht brengen: materiaal 'Eenvoudig communiceren' bespreken.
- Ervaringen online programma's bespreken
- Evalueren
- Redactievergadering krant:
  - Besluiten inventariseren, datum voor eerste editie bepalen
  - Inventariseren welk schrijfwerk van de afgelopen weken geschikt is
  - Ideeën inventariseren
  - Concrete afspraken maken: tijdpad, taken, uitgave, lancering.

Buiten de les

- Oefenen Mijn woordenlijst
- Werken aan editie oc-krant
- Werken met aangeboden materialen.

Materiaal

- Voor deze week is er geen nieuw materiaal voorhanden: de focus ligt op het maken van de krant. Daarnaast kunnen de deelnemers verder met materiaal van voorgaande weken.

Blok 7

In de les

- Bespreken Mijn woordenlijst
- Grammatica, het werkwoord: tegenwoordige tijd
- Oefeningen Mijn woordenlijst (ook met woorden uit vorige weken) met nadruk op verleden tijd
- TPRS, hoofdstuk 5
- Lees- en schrijftaken met opdrachten
- Authentieke lees- en schrijftaken
- Lees- en schrijftaken voor de oc-krant (met behulp van taalkaarten)
- Bespreking (vergadering) editie oc-krant: inventarisatie
- Ervaringen online-programma's bespreken
- Uitwisselen tips: hoogopgeleiden geven vaak zelf vorm aan hun taalleerproces. Laat hen ideeën die ze uitproberen, onderling delen.

Buiten de les

- Oefenen Mijn woordenlijst
- Grammaticaoefeningen maken (zie *Websites*)
- Leesteksten met opdrachten, lezen voor de krant, lezen voor je plezier
- Schrijfopdrachten, teksten schrijven bij Mijn woordenlijst, schrijven voor de krant
- Tv-programma's bekijken met behulp van Taalkaart Luisteren
- Gesprekken voeren, voorbereid met Taalkaart, interviews en overleg voor oc-krant
- Werken met eerder aangeboden materialen.

Materiaal

Downloads

- Download Uitleg en oefeningen werkwoord tegenwoordige tijd
- Download Lees- en schrijfopdrachten

(Zie *Websites*)

Websites

- Luisteren: www.nujournal.nl Nederlands ondertiteld.
- www.nt2taalmenu.nl: lees-, schrijf-, luister- en spreekopdrachten op A2.
- <http://www.jufmelis.nl/werkwoordspelling>: een site niet speciaal voor NT2, maar wel heel bruikbaar en toegankelijk.
- <http://www.taalblad.be/woordleer/het-verbum>: op de site staan voorbeelden van grammaticavormen in de authentieke context en in de context van een zin.

- <http://www.nederlandswebsite.nl/hsl1.html>: site voor mbo, voor werkwoordspelling zeer bruikbaar.
- www.nieuwsbegrip.nl: lezen, gratis licentie voor twee maanden.

Boeken

- *Het hele verhaal*, Nederlands voor anderstaligen, TPRS
- Woordenboeken
- Leesmateriaal *Eenvoudig communiceren A1 - A2* (zelf keuze maken).

Extra

- Ander materiaal: zie voorgaande weken
- Betrek zoveel mogelijk authentieke taaltaken per vaardigheid bij de taalondersteuning: werk toe naar een aflevering van de oc-krant.

Blok 8

In de les

- Vervolg opbouw Mijn woordenlijst
- Grammatica: verleden en voltooid tijd
- Oefeningen Mijn woordenlijst (ook met woorden uit vorige weken!)
- TPRS, hoofdstuk 6. Besteed aandacht aan de behandelde grammatica bij het schrijven van het verhaaltje.
- Lees- en schrijftaken met opdrachten
- Authentieke lees- en schrijftaken
- Lees- en schrijftaken voor de oc-krant (met behulp van taalkaarten)
- Bespreking (vergadering) editie oc-krant: inventarisatie
- Ervaringen online programma's bespreken
- Uitwisselen tips: hoogopgeleiden geven vaak zelf vorm aan hun taalleerproces. Laat hen ideeën die ze uitproberen, onderling delen.

Buiten de les

- Oefenen Mijn woordenlijst
- Grammaticaoefeningen maken (zie *Websites*)
- Leesteksten met opdrachten, lezen voor de krant, lezen voor je plezier
- Schrijfopdrachten, teksten schrijven bij Mijn woordenlijst, schrijven voor de krant
- Tv-programma's bekijken met behulp van Taalkaart Luisteren
- Gesprekken voeren, voorbereid met Taalkaart Gesprekken voeren, interviews en overleg voor oc-krant
- Werken met eerder aangeboden materialen.

Materiaal

Downloads

- Download Uitleg en oefeningen verleden en voltooide tijd werkwoord
- Download Lees- en schrijfp opdrachten blok 7
(Zie *Websites*)

Websites

- Zie blok 7. Via de daar genoemde links oefeningen maken van de verleden en voltooide tijd.

Boeken

- *Het hele verhaal*, Nederlands voor anderstaligen, TPRS
- Woordenboeken
- Leesmateriaal Eenvoudig communiceren A2 (zelf keuze maken).

Extra

- Betrek zoveel mogelijke authentieke taaltaken per vaardigheid bij de taalondersteuning: werk toe naar een aflevering van de oc-krant!
- Ander materiaal: zie voorgaande weken.

Blok 9

In de les

Deze week is de 'Pas op de plaats'-week. Wat kun je deze week doen?

- De aangeboden woorden en grammatica toetsen en herhalen
- TPRS herhalen
- Extra lessen geven aan deelnemers die tot nu toe achterlopen. Andere deelnemers kunnen deze tijd gebruiken voor zelfstudie.
- Redactievergadering oc-krant
  - Tweede of volgende editie: evalueren en doorgaan met editie 2, 3 et cetera
  - Eerste editie: laatste puntjes op de i aanbrengen
- Bespreken van Nederlandse televisieprogramma's die de deelnemers hebben gevolgd
- Ervaringen online-programma's bespreken.

Buiten de les

- Nederlands gesproken programma of serie volgen
- Werken aan oc-krant
- Verder werken met aangeboden of zelfstandig gezocht materiaal.

Materiaal

- Voor deze week is er geen nieuw materiaal voorhanden: de focus ligt op het maken van de krant. Daarnaast kunnen de deelnemers verder met materiaal van voorgaande weken.

Blok 10

In de les

- Vervolg opbouw Mijn woordenlijst (tien per dag)
- Grammatica: samengestelde zin, voegwoorden
- Oefeningen Mijn woordenlijst (ook met woorden uit vorige weken) met nadruk op samengestelde zinnen
- TPRS, hoofdstuk 6. Laat het verhaaltje bij de tekeningen in het Werkboek schrijven in samengestelde zinnen.
- Schrijftaken (opdrachten)
- Instructieteksten: laat de deelnemers instructieteksten verzamelen in het opvangcentrum of daarbuiten
- Authentieke lees- en schrijftaken
- Lees- en schrijftaken voor de oc-krant (met behulp van taalkaarten).

Buiten de les

- Oefenen Mijn woordenlijst
- Grammaticaoefeningen maken (zie *Websites*)
- Lezen voor de krant, lezen voor je plezier
- Schrijfopdrachten, teksten schrijven bij Mijn woordenlijst, schrijven voor de krant
- Tv-programma's bekijken met behulp van Taalkaart Luisteren
- Gesprekken voeren, voorbereid met Taalkaart, interviews en overleg voor oc-krant
- Werken met eerder aangeboden materiaal.

Materiaal

Downloads

- Download Oefeningen samengestelde zinnen, uitleg en oefeningen
  - Download Schrijfopdrachten.
- (Zie *Websites*)

Websites

- Grammatica-uitleg: <http://www.taalblad.be/zinsbouw>
- Grammaticaoefeningen: http://nt2taalmenu.nl/nt2/?page_id=159
- Grammaticaoefeningen: http://www.goethe-verlag.com/book2/EN/ENNL/ENNL002.HTM_oefening_91-97
- Lezen: <http://www.metronieuws.nl/>
- Luisteren: zie voorgaande websites
- Schrijven: http://nt2taalmenu.nl/nt2/?page_id=155

Apps

- App Metro: Een gratis app om dagelijks het binnen- en buitenlandse nieuws te volgen.

Boeken

- *Het hele verhaal*, Nederlands voor anderstaligen, TPRS
- Woordenboeken
- *De omgevallen boekenkast*.

Extra

- Betrek zoveel mogelijk authentieke taaltaken per vaardigheid bij de taalondersteuning: werk toe naar een aflevering van de oc-krant
- Ander materiaal: zie voorgaande weken.

Blok 11

In de les

- Vervolg opbouw Mijn woordenlijst
- Informatieve teksten lezen uit kranten en ander materiaal
- Handleidingen en gebruiksaanwijzingen bestuderen die relevant zijn in de context: instructies opvolgen
- Verslag van taaltraject maken (werkwoordtijden, samengestelde zinnen). Leg nadruk op woorden die te maken hebben met het thema van TPRS.
- Oefenen met luisterteksten (dvd, tv, websites)
- Oefenen met gesprekken voeren
- TPRS, hoofdstuk 6
- Redactievergadering: naast het maken van de eigen krant begeleidt groep C ook het verzorgen van een editie door groep B. Bij groep A worden schrijfproducten opgehaald om in deze editie te verwerken.

Buiten de les

- Oefenen Mijn woordenlijst
- Grammaticaoefeningen maken (zie *Websites*)
- Lezen voor de krant, lezen voor je plezier, lezen van gebruiksaanwijzingen
- Schrijfopdrachten, teksten schrijven bij Mijn woordenlijst, schrijven voor de krant
- Tv-programma's bekijken met behulp van Taalkaart Luisteren
- Gesprekken voeren, voorbereid met Taalkaart, interviews en overleg voor oc-krant
- Werken met materiaal voorgaande weken.

Materiaal

Downloads

- Download Verslag schrijven
- Download Gebruikershandleidingen
(Zie *Websites*)

Websites

- Lezen: www.nu.nl
- Lezen: <https://www.gebruikershandleiding.com/>
- Verslag schrijven: http://www.wolfert.nl/college/wp-content/uploads/2013/09/Hoe_schrijf_ik_een_verslag_1_1361189540.pdf
- Websites voorgaande weken.

Apps

- Apps voorgaande weken.

Boeken

- *Het hele verhaal*, Nederlands voor anderstaligen, TPRS
- Woordenboeken
- Leesboeken uit voorgaande weken.

Extra

- Werk toe naar de laatste editie van de oc-krant
- Ander materiaal: zie voorgaande weken.

Blok 12

In de les

Deze week is de 'Pas op de plaats'-week. Wat kun je deze week doen?

- De aangeboden stof toetsen en herhalen
- Ervaringen online programma's bespreken
- Redactievergadering:
  - Slot-editie
  - Editie Groep A en B.

Buiten de les

- Werken aan de krant: interviews, plannen van redactievergaderingen om taken te verdelen, schrijven, beslissen, kopij aanleveren.
- Coördinatie en uitgave krant groep B, met daarin opgenomen bijdragen van groep A.

Materiaal

Alle tot zover aangeboden materialen.

Auteurs

Riet Thijssen (CINOP)
Mirella Verspiek (CINOP)
Miryam de Hoo (CINOP)

Redactie

CINOP en Stichting Expertisecentrum ETV.nl

© 2016 versie 2.0 CINOP/ETV.nl

De **Creative Commons**-licentie 'Naamsvermelding-NietCommercieel-GelijkDelen 3.0 Nederland' (CC BY-NC-SA 3.0) is van toepassing op dit werk, met uitzondering van de afbeeldingen waarop copyright rust en op de publicatie als geheel. Dat betekent dat het werk gekopieerd mag worden, verspreid, doorgegeven en bewerkt. Het werk mag niet gebruikt worden voor commerciële doeleinden. Indien het werk is bewerkt of op het werk is voortgebouwd, moet het veranderde materiaal verspreid worden onder dezelfde licentie als het originele werk.

De Taalkit Dutch is een initiatief van

CINOP

We leren altijd

en mede mogelijk gemaakt door

KB Koninklijke Bibliotheek
Nationale bibliotheek van Nederland

emmia
educatieve media

de Bibliotheek
KNIP FUHRI SMETHLAGE

ProBiblio

MEVROUW VAN MULKEN

TAAL & EDUCATIE
FOUW JANSZ

